

VI. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗІСТАВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

УДК 81'22:81'42

DOI 10.31652/2521-1307-2022-35-91-98

КОНТРАСТИВНИЙ АНАЛІЗ СИМВОЛІЧНИХ ЗНАЧЕНЬ ОСОБОВИХ ВЛАСНИХ НАЗВ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ

Мирослава Іщук

Національний університет «Львівська політехніка»

Україна, м. Львів, вул. С. Бандери, 12

e-mail: bdzilka2@gmail.com

ORCID: 0000-0003-2974-5324

Михайло Янісів

Національний університет «Львівська політехніка»

Україна, м. Львів, вул. С. Бандери, 12

e-mail: m.yanisiv@gmail.com

ORCID:0000-0003-0596-395X

У статті розглянуто питання символіки особових власних назв у зіставному плані української та англійської мов. Проаналізовано семантичну структуру слів з урахуванням їхніх символічних значень; з'ясовано сутність слів і словосполучень, що позначають особові власні назви.

Зіставлення символічних значень однієї з найважливіших для життя людини лексико-семантичних груп, аналіз спільного та відмінного в їхніх асоціативних зв'язках уможливило виокремлення групи символів, які частково або повністю різняться чи збігаються, визначено логічні прив'язки їх до різних сфер життя людини і світу, окреслено різноманітні асоціації й встановлено перевагу асоціативних зв'язків у тій чи тій мові, зроблено спробу пояснити ці тенденції.

Статтю зорієнтовано на охочих вивчити іноземну мову, зрозуміти та засвоїти мовні явища, правильно робити переклад.

Ключові слова: *контрастивний аналіз, особові власні назви, символічне значення, асоціативний зв'язок, схожість та відмінність.*

CONTRASTIVE ANALYSIS OF SYMBOLIC MEANINGS OF PROPER NAMES OF HUMAN BEINGS IN ENGLISH AND UKRAINIAN

Myroslava Ishchuk

Lviv Polytechnic National University
12, S. Bandera Str., Lviv, 79013, Ukraine

e-mail: bdzilka2@gmail.com

ORCID: 0000-0003-2974-5324

Mykhailo Yanisiv

Lviv Polytechnic National University
12, S. Bandera Str., Lviv, 79013, Ukraine
e-mail: m.yanisiv@gmail.com
ORCID: 0000-0003-0596-395X

Introduction. *The question of proper names of human beings' symbolism in contrastive aspect of the English and the Ukrainian languages is considered to be important as there is nothing more essential to people as their own names. We try to give a deep insight into meanings of the words and word-combinations denoting anthroponyms as we think it will become helpful in language acquisition and proper translation.*

Purpose. *The purpose of the given article is to make contrastive analysis of symbolic meanings of such an important for the life of people lexico-semantic group as anthroponyms, to analyze similarities and differences of their associative links, provide statistical data, try to explain the obtained results.*

Methods. *Contrastive analysis was used as the main method of investigation. Besides, we applied statistical method to present results of our study.*

Results: *groups of symbols which partially or fully coincide or partially or fully differ were obtained, as well as logical connections to different spheres of people's life were determined, different associations were analyzed and tries were made to show which of them are characteristic of what language and why.*

Originality. *Such investigation has not yet been conducted on the material of the English and the Ukrainian languages, it gives an interesting picture of similarities and differences between these two languages in the sphere of proper names of human beings; it can help in deeper understanding of the languages, culture and history of the people.*

Conclusion. *The majority of similar associations is due to the common source of the origin of the names: either from the Bible, Greek mythology or well-known literature; different associations can be explained by peculiarities of the English and Ukrainian nations, their specific traditions and habits.*

Keywords: *contrastive analysis, proper names of human beings, symbolic meaning, associative link, similarities and differences.*

Постановка проблеми. Вивчення англійської мови стає дедалі популярнішим трендом в Україні, тому глибше проникнення в сутність багатьох мовних явищ в англійській мові у зіставному плані з українською зацікавлює як студентів, учнів шкіл, так і старше покоління, яке ставить собі за мету опанувати іноземну мову.

Контрастивну лінгвістику вважають відносно новою галуззю, актуальність напрацювань у ній зумовлена саме популярністю вивчення мов. Багатозначні слова становлять більшість у словнику загальноновживаної мови, тому зіставити їх, зокрема й такі компоненти семантичної структури слова, як символічні значення, становить для нас значний інтерес. До того ж порівняння символічних значень дає глибший інсайт у культуру та традиції народів, дає змогу порівняти духовне надбання людей на глибинному рівні. Людина та її ім'я, безперечно, є цікавим матеріалом для дослідження в цьому аспекті, про що справедливо зауважує Марія Чумарна у книзі «З початку світу»: «Але чи не є сама людина, її власна сутність найбільшою тайною тайн для кожного з нас?» [6, с. 4].

У пропонованій статті ми розглядаємо особові власні назви в українській та англійській мовах, зокрема їхні символічні значення, у плані контрастивної лінгвістики. Задля цього зі словників вибрано особові власні назви, які мають символічні асоціації, зіставлено їх, визначено схожі та відмінні ознаки. Дослідження ґрунтується на тому, що «антропоніми, або власні особові назви, є помітною частиною лексичного складу мови. Вони завжди перебували в тісних зв'язках з апелювативним словником та топонімічною лексикою народу, жилися їх засобами, активно реагуючи на різні суспільні зміни. Тому антропоніми містять інформацію, яка має важливе значення як для історії мови, так і для історії її носія» [7, с. 498].

Символічні значення є цікавим явищем, оскільки завжди існує певна інтрига в тому, щоб дізнатися, із чим (ким) та чи та людина, річ або подія асоціюються у свого чи іншого народу; з погляду мови вони є невід'ємною частиною семантичної структури слова. «Символ – 1) умовне позначення якогось предмета, поняття або явища; на створення символів впливає оточення; це особлива уява, але завжди конкретно взята із зовнішнього світу...; 2) художній образ, який умовно відбиває яку-небудь думку, ідею, почуття тощо» [1, с. 537].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання символів розглядали В. В. Жайворонок, В. П. Коцур, О. І. Потапенко, М. К. Дмитренко, В. В. Куйбіда, В. М. Лесин, О. С. Пулинець, М. І. Чумарна, В. І. Кононенко та інші дослідники.

В «Енциклопедичному словнику символів України» (за редакцією В. П. Коцура, М. К. Дмитренка, О. І. Потапенка та В. В. Куйбіди) розглянуто 22 групи символів, наприклад: «атмосферні явища, географічні назви; числа, геометричні фігури; геральдика, нумізMATика, архітектура; усна народна творчість (замовляння)» [5, с. 4]. Серед них також «історичні постаті, видатні діячі культури; народна міфологія; християнство» [5, с. 4]. Особливістю пропонованого дослідження є те, що ми проводимо контрастивний аналіз символів, пов'язаних із найменуваннями особових власних назв, в українській та англійській мовах. Подібний аналіз ми проводили на базі інших лексико-семантичних груп, наприклад, назв птахів (М. М. Іщук, М. П. Янісів [2, с. 72–80]), релігійних реалій (М. М. Іщук, М. П. Янісів [3, с. 62–65]), найменувань природних явищ (М. М. Іщук, М. П. Янісів [4, с. 188–200]) та інших груп. Питання контрастивної лексикології розглянуто в працях Л. Г. Верби, В. Н. Манакіна.

Мета і завдання статті. Мета статті – здійснити контрастивний аналіз символів лексико-семантичної групи антропонімів в українській та англійській мовах – зумовила реалізацію таких завдань: знайти в українських словниках символи, пов'язані з найменуваннями особових власних назв, виокремити їх, знайти паралельні найменування і їхні символічні значення в англійських словниках, виявити подібності та відмінності між ними, подати статистичні характеристики виділених підгруп та результатів дослідження загалом, спробувати пояснити визначені закономірності.

Як основний використовуємо метод порівняльного аналізу, а також проведемо статистичний підрахунок отриманих результатів.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Базовими для нашого дослідження стали такі словники: В. В. Жайворонок «Знаки української етнокультури» [1]; «Енциклопедичний словник символів культури України» (за ред. В. П. Коцура, О. І. Потапенка, М. К. Дмитренка, В. В. Куйбіди) [5]; «A Dictionary of Symbols» by J. Cirlot [8]; «Dictionary of Symbolism» by A. Protas [9].

У словниках знайдено 42 пари найменувань, зокрема: *Abel – Авель, Abraham – Авраам, Abraham Lincoln – Авраам Лінкольн, Adam – Адам, Aphrodite – Афродіта, Apollo – Аполлон,*

Ares – Арес, Athena – Афіна, Bayda – Байда, Bohdan Khmelnytskyi – Богдан Хмельницький, Boyan – Боян, Cain – Каїн, Dionysus – Діонісій, Don Juan – Дон Жуан, Einstein – Ейнштейн, Elijah the Prophet – Ілля-пророк, Eve – Єва, Gabriel – Гавриїл, Heracles – Геракл, Herod the Great – Ірод Великий, Isaac – Ісак, Jacqueline (Jackie) Kennedy Onassis – Жаклін Кеннеді-Онасіс, John D. Rockefeller – Джон Девісон Рокфеллер, Joseph the Betrothed – Йосип Обручник, Judas Iscariot – Юда Іскаріот, Koshchiy (Bezsmertnyi) – Кошій (Безсмертний), Matai-kozak – Мамай-козак, Marilyn Monroe – Марилін Монро, Marusya Churai – Маруся Чурай, Mary Poppins – Мері Понпінс, Moses – Мойсей, Napoleon – Наполеон, Poseidon – Посейдон, Prometheus – Прометей, Robin Hood – Робін Гуд, Roksolana – Роксолана, Samson – Самсон, Scarlett O'Hara – Скарлет О'Хара, Solomon – Соломон, Taras Shevchenko – Тарас Шевченко, Tom Sawyer – Том Соєр, Zeus – Зевс.

Поділено їх за тематичною належністю на такі підгрупи: «Біблійні персонажі» (14 одиниць), «грецькі боги та герої» (9 одиниць), «історичні постаті» (11 одиниць), «літературні герої» (8 одиниць).

Першою розглянемо підгрупу «Біблійні персонажі». Біблія має багато символів та прихованих значень. Символ – це частина мови віри. Християнський символізм наділяє імена внутрішнім значенням, які виражають християнські ідеї. Ця підгрупа містить 14 пар найменувань: *Abel – Авель, Abraham – Авраам, Cain – Каїн, Elijah the Prophet – Ілля-пророк, Eve – Єва, Gabriel – Гавриїл, Herod the Great – Ірод Великий, Isaac – Ісак, Joseph the Betrothed – Йосип Обручник, Judas Iscariot – Юда Іскаріот, Moses – Мойсей, Samson – Самсон, Solomon – Соломон.*

У трьох парах значення збігаються цілком: *Abraham – Авраам*: «father of many nations» – «батько багатьох народів»; *Judas Iscariot – Юда Іскаріот*: «betrayal» – «зрадник; запроданець»; *Moses – Мойсей*: «saviour» – «визволитель». У семи парах символічні значення частково збігаються: *Abel – Авель*: подібне значення «betrayal» – «зрада близьких людей», відмінна асоціація в англійській мові – «mourning», тоді як в українській – це «безневинно пролита кров»; *Adam – Адам*: спільне значення «mankind» – «людство», додатково в англійській мові фіксуємо ще «earthling»; *Cain – Каїн*: спільна асоціація «fratricide» – «братовбивця», додатково в англійській мові знаходимо ще два значення «possession; weapon»; *Elijah the Prophet – Ілля-пророк*: подібні асоціації «symbol of faith» – «символ великої віри»; додаткові два значення в українській мові – «могутність; служіння народу»; *Herod the Great – Ірод Великий*: спільна асоціація «hangman» – «кат»; додатково в українській мові фіксуємо ще «нелюд»; *Isaac – Ісак*: спільна асоціація «the symbol of laugh» – «радість», додатково знаходимо в англійській мові – «child of promise»; *Eve – Єва*: подібне значення «life» – «мати всього живого», в англійській додатково маємо асоціацію «breath». У 4 парах найменувань фіксуємо лише відмінні значення, це такі пари: *Gabriel – Гавриїл, Joseph the Betrothed – Йосип Обручник, Samson – Самсон, Solomon – Соломон*. У парі *Gabriel – Гавриїл* знаходимо в англійській мові значення «the bringer of good news and hope», тоді як в українській – «проповідник душ»; *Joseph the Betrothed – Йосип Обручник*, в англійській мові маємо дві асоціації «wisdom; understanding», а в українській – лише одну «хоронитель родини»; *Samson – Самсон*: в англійській мові знаходимо два значення «sun; strength of spirit», в українській лише одне – «силач»; *Solomon – Соломон*: в англійській – це «peacefulness; perfectness», в українській – «правосуддя».

Отже, у підгрупі «Біблійні персонажі» цілком збігаються значення в трьох парах, у 7 вони частково подібні, а в 4 парах усі значення відмінні. Із загальної кількості 43 значень, 21 – спільне, а 22 – відмінні. Велика кількість подібних асоціацій пояснюється спільністю

для обох народів християнської релігії, відмінності ж спричинені культурними особливостями англійської та української націй.

Наступна підгрупа – «грецькі боги та герої». Міфи Греції – це спроба людей пояснити світ, події, природу, різні явища. Вони базуються на легендах, які передавалися з одного покоління в інше. Грецька міфологія багата персонажами, серед них боги та богині, які діють, живуть, поведуться, як люди. Ця підгрупа містить 9 пар найменувань: *Aphrodite* – *Афродіта*, *Apollo* – *Аполлон*, *Ares* – *Арес*, *Athena* – *Афіна*, *Dionysus* – *Діоніс*, *Heracles* – *Геракл*, *Poseidon* – *Посейдон*, *Prometheus* – *Прометей*, *Zeus* – *Зевс*. Повністю збігаються символічні значенням лише трьох пар: *Aphrodite* – *Афродіта*, в англійській – це «beauty, feminine prowess; eternal youth», в українській – «краса; жіноча врода; вічна молодість»; *Ares* – *Арес*: в англійській мові знаходимо асоціацію «the symbol of war», в українській – це також «символ войовничості»; *Heracles* – *Геракл*: в англійській – «power», в українській – «сила; могутність». Одна пара найменувань має лише відмінні риси, це *Prometheus* – *Прометей*: в англійській мові знаходимо «the symbol of human striving, particularly the quest for scientific knowledge; the risk of overreaching or unintended consequences», тоді як в українській – це «символ радикального та фундаментального звільнення; борець за свободу». Решта 5 пар найменувань мають як спільні, так і відмінні символічні значення: *Apollo* – *Аполлон*: в англійській мові асоціація «perfect male beauty» збігається з українською «ідеал чоловічої вроди», проте значення «peace» відмінне від українського «символ мистецтва»; у парі *Athena* – *Афіна* є два спільних значення: «the symbol of strength; wisdom» – «символ небесної сили; мудрість», відмінні ж «war» – «духовна діяльність»; у парі *Dionysus* – *Діоніс* налічуємо два спільних значення: «horror; fascination» – «страх; захоплення», але є ще додаткова українська відмінна асоціація – «веселощі»; у парі найменувань *Poseidon* – *Посейдон* спільне значення «the symbol of watery element» – «водна стихія»; відмінне ж «power» – «символ бурхливого темпераменту»; *Zeus* – *Зевс* має спільне значення «lord of the world» – «володар світу», відмінні ж асоціації «youth energy; perfectness» – «центр універсальної свідомості».

Отже, у підгрупі «грецькі боги та герої» з 9 пар найменувань повністю збігаються асоціації трьох пар, у п'яти є як спільні риси, так і відмінні, лише в одній парі всі значення відмінні. Загалом ми виписали 39 символічних значень найменувань грецьких богів та героїв, 25 із них збігаються, 14 – відмінні. Можемо зробити висновок, що переважна більшість значень подібні, що пояснюється походженням вихідного матеріалу з одного джерела – грецької міфології.

Розглянемо також найбільш поширені власні імена історичних постатей. Деякі діячі відіграли значну роль в історії країн і стали символічними, навколо них склалися легенди. Одні відомі своїми героїчними подвигами, інші – талантом, відданістю народові, різними досягненнями, вродою. Ми знайшли 11 імен, які характеризуються символічністю: *Taras Shevchenko* – *Тарас Шевченко*, *Bohdan Khmelnytskyi* – *Хмельницький*, *Boyan* – *Боян*, *Roxolana* – *Роксолана*, *Marysya Churai* – *Маруся Чурай*, *Napoleon* – *Наполеон*, *Einstein* – *Ейнштейн*, *Abraham Lincoln* – *Авраам Лінкольн*, *Marilyn Monroe* – *Марилін Монро*, *John D. Rockefeller* – *Джон Девісон Рокфеллер*, *Jacqueline (Jackie) Kennedy Onassis* – *Джаклін Кеннеді-Онасіс*.

Символічні значення перших п'яти власних найменувань української історії ми виявили лише в українській мові, причому представлені вони досить багато. Зокрема *Тарас Шевченко* має три символічні значення – «символ служіння народу; еталон політичної чистоти; борець-подвижник», *Богдан Хмельницький* має теж три асоціації – «харизматичний лідер; визволитель народу; рятівник православної віри»; *Боян* фіксує одне асоціативне

значення – «символ народного співця»; *Роксолана* налічує п'ять асоціацій – «символ трагічної долі бранки-полонянки; символ розуму; велич духу українки; краса; жіночність»; образ *Марусі Чурай* породив такі вісім асоціацій – «символ пробудження української народної пісні; дівоча чистота і врода; вірність і палке кохання; міцність духу; велика сила волі; співоча душа України; відплата за зраду; великий жіночий біль». Два наступні найменування трапляються в символічному плані як в англійській, так і в українській мові: *Napoleon – Наполеон*, обидва значення збігаються: «leader; a man of a short stature» – «лідер; людина невисокого зросту»; *John D. Rockefeller – Джон Девісон Рокфеллер* в англійській мові має два значення: «wealth; power», майже такі самі наявні в українській мові – «незліченні багатства; світова могутність», окрім цього, у нашого народу ще є одна асоціація з Рокфеллером – це «успішний бізнес»; *Einstein – Ейнштейн*, тут асоціації в обох мовах збігаються «a brilliant person» – «геніальна людина».

Символи інших найменувань ми знайшли лише в англійській мові: *Abraham Lincoln* – «the symbol of honesty», *Jacqueline (Jackie) Kennedy Onassis* – «elegance; the symbol of impeccable manners»; *Marilyn Monroe* – «beauty; extravagant manners; the symbol of a vamp woman».

Отже, більшість найменувань, які мають належність до історії певного народу, характеризується символізмом у відповідній мові, проте ми знайшли три найменування, асоціативні зв'язки яких фіксуються в обох мовах, причому всі їхні значення збіглися, за винятком одного.

Література відіграє важливу роль у житті людини. Деколи весь твір стає символом, наприклад, «Ромео та Джульєтта», що є символом великого кохання та трагічної долі. Багато літературних героїв залишилися в нашій пам'яті назавжди, стали знаменитими. Ми розглянемо популярні імена літературних героїв, які стали символами. У цій підгрупі наявні 8 найменувань: *Байда*, *Мамай-козак*, *Коцій [Безсмертний]*, *Robin Hood – Робін Гуд*, *Don Juan – Дон Жуан*, *Mary Poppins – Мері Понпінс*, *Tom Sawyer*, *Scarlett O'Hara*. Перші три фіксують символіку лише в українській мові: *Байда* – «символ патріота рідної землі; борець проти турецько-татарського гніту»; *Мамай-козак* має аж 5 асоціацій – «непереможеність; велич духу; співуча душа народу; мужність та відвага; швидкоплинність життя»; *Коцій [Безсмертний]* – це «зло; смерть; підступність». У наступних трьох парах знаходимо символіку як в англійській, так і в українській мовах: *Robin Hood – Робін Гуд*, тут одне зі значень збігається «outlaw» – «розбійник», решта значень різняться, маємо «powerful ally» в англійській мові та «шляхетність; доблесть; щедрість» в українській; *Don Juan – Дон Жуан*, тут теж одне значення збігається – «womanizer» – «шукач любовних пригод», інші асоціації подібні, але все ж мають трохи різну конотацію: «the symbol of conqueror of female hearts; seducer;», а в українській – «розпусник; бабій»; *Mary Poppins – Мері Понпінс*, тут фіксуємо два спільних значення «perfect nanny; tidiness» – «ідеальна няня; охайність», та є додатково ще одна англійська асоціація «impeccable manners»; в інших двох найменуваннях знаходимо символізм лише в англійській мові: *Tom Sawyer* – «safe and wonderful world of childhood»; *Scarlett O'Hara* – «the symbol of temperament; survival».

Отже, у трьох парах, які мають символічні значення як в українській, так і в англійській мовах, наявні 16 асоціацій, 8 із яких збігаються, а 8 різняться. Крім того, є ще 5 найменувань, які мають символізм або лише в англійській, або лише в українській мовах; вони налічують 13 відмінних значень.

Висновки дослідження та перспективи подальших наукових розвідок. Ми розглянули 42 пари найменувань, які за тематикою поділили на такі підгрупи: «Біблійні персонажі» (14 одиниць), «грецькі боги та герої» (9 одиниць), «історичні постаті»

(11 одиниць), «літературні герої» (8 одиниць). 3-поміж них збігаються за значенням 10 одиниць (24 %), частково збігаються 14 одиниць (33 %), зовсім відмінні – 5 пар (12 %); 8 найменувань (19 %) трапляються лише в українській мові, 5 найменувань (12 %) – лише в англійській. Усього знаходимо 114 асоціацій, із них – 62 (54 %) спільні, 52 (46 %) різняться, 26 символів, які трапляються лише в одній із мов, виділено окремо.

Отже, більшість асоціацій, простежених у наведених підгрупах, подібні – 54 %, що можна пояснити спільним джерелом походження найменувань: чи то з Біблії, чи з грецької міфології, чи з літератури, яка стала всесвітньо відомою. Національна специфіка теж чітко проявляється, що засвідчено значною кількістю відмінних рис – (46 %) та найменувань, які мають символічні асоціації лише в одній із мов. Це, зі свого боку, пояснюється індивідуальними проявами того чи того народу, їхніми особливостями, які породжені, своєю чергою, специфікою спілкування людей цього народу між собою, з довіллям, з іншими народами, їхніми звичаями та традиціями. Щоб знати й розуміти історію та культурне життя того чи того народу, треба знати й розуміти його символи, а отже, й асоціативні зв'язки особових власних назв. Найбільше найменувань, які не мають символіки в зіставлюваній мові, позначають історичних постатей та літературних героїв, що можна пояснити національним походженням джерел цих підгруп. Проаналізовані найменування налічують від 1 до 8 символічних значень, найбільше символів знаходимо в імені історичної постаті *Марусі Чурай* (8). Позитивна чи негативна семантика символу диктується характером дійової особи і здебільшого збігається в обох мовах, хоч бувають і винятки. Асоціації, зазвичай, пов'язані з характеристикою особистості, її роллю в житті народу. Більшість персонажів, що залишилися в пам'яті людей на століття, зробили щось значуще, важливе для нації, тому більшість асоціацій позитивні. Чільне місце посідає ідея служіння народові, таким особистостям насамперед віддають честь, вони залишаються в народній пам'яті, наприклад, *Тарас Шевченко*, *Мамай-козак*, *Abraham Lincoln*. Є і негативні асоціації, хоч у дуже незначній кількості. Негативні символічні зв'язки пояснюються шкодою та злом, які ці персонажі зробили для людей, це, наприклад, *Юда Іскаріот*, *Ірод Великий*, *Коцій [Безсмертний]*.

Символічні асоціації характерні для багатьох лексико-семантичних груп мови, деякі з них ми вже дослідили, про що згадували вище. Є цікавість розглянути ще не проаналізовані підгрупи, зі свого боку, це дасть ширшу картину для порівняльного аналізу явища символізму в англійській та українській мовах загалом, ще глибше проникнути в його сутність та можливість на цьому матеріалі зіставити мовні традиції, культуру, звичаї, історію двох народів, що матиме значний пізнавальний та практичний інтерес.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури. Київ : Довіра, 2006. 537 с.
2. Іщук М. М., Янісів М. П. Контрастивний аналіз символічних значень найменувань найбільш поширених в Україні птахів в англійській та українській мовах. *Людина. Компютер. Комунікація*. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. С. 72–80.
3. Іщук М. М., Янісів М. П. Контрастивний аналіз символічних значень релігійних реалій та слів, які містять релігійний символізм, в англійській та українській мовах. *Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасного ВНЗ*. Київ : Видавництво Київського національного економічного університету, 2017. С. 62–65.
4. Іщук М. М., Янісів М. П. Контрастивний аналіз символічних значень природних явищ в українській та англійській мовах. *Лінгвістичні дослідження*. Харків : Видавництво ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. С. 188–200.

5. Коцур В. П., Потапенко О. І., Куйбіда В. В. (Ред.). Енциклопедичний словник символів культури України. Корсунь-Шевченківський : ФОП Гавришенко В. М., 2015.
6. Чумарна М. М. З початку світу. Україна в символах. Львів, 2006.
7. Яцків Р. Особові власні імена: походження та правопис. URL: https://dspu.edu.ua/native_word/wp-content/uploads/2016/04/2012-70.pdf. с. 498 (дата звернення: 20.05.2022).
8. Cirlot J. E. A Dictionary of Symbols. London : Taylor & Francis e-Library, 2001. URL: <https://www.academia.edu/7141304/pdf> (дата звернення: 15.05.2022).
9. Protas A. Online Dictionary of Symbolism, 2001. URL: <http://www.umich.edu/~umfandsf/symbolismproject/symbolism.html/pdf> (дата звернення: 10.05.2022).

REFERENCES

1. Zhaivoronok V. V. Znaky ukraïnskoi etnokultury. Kyiv : Dovira, 2006. 537 s.
2. Ishchuk M. M., Yanisiv M. P. Kontrastyvnyi analiz symvolichnykh znachen naimenuvan naibilsh poshyrenykh v Ukraini ptakhiv v anhliiskii ta ukraïnskii movakh. *Liudyna. Kompiuter. Komunikaçiia*. Lviv : Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, 2019. S. 72–80.
3. Ishchuk M.M. & Yanisiv M.P. Kontrastyvnyi analiz symvolichnykh znachen relihiïnykh realii ta sliv, yaki mistiat relihiïnyi symvolizm, v anhliiskii ta ukraïnskii movakh. *Stratehii mizhkulturnoi komunikatsii v movnii osviti suchasnoho VNZ*. Kyiv : Vydavnytstvo Kyivskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu, 2017. S. 62–65.
4. Ishchuk M.M., Yanisiv M.P. Kontrastyvnyi analiz symvolichnykh znachen pryrodnykh yavyshech v anhliiskii ta ukraïnskii movakh. *Lingvistychni doslidzennya*. Kharkiv : Vydavnytstvo kharkivskoho nacionalnoho pedahohichnoho instytutu imeni Hryhoriya Skovorody, 2017. S. 62–65.
5. Kotsur V. P. & Potapenko O. I., Kuibida V. V. (red.) Entsyklopedychnyi slovnyk symvoliv kultury Ukrainy. Korsun-Shevchenkivskiy : FOP Havryshenko V. M., 2015.
6. Chumarna M. M. Z pochatku svitu. Ukraina v symvolakh. Lviv, 2006.
7. Yatskiv R. Osobovi vlasni imena: pokhodzennya ta pravopys. URL: https://dspu.edu.ua/native_word/wp-content/uploads/2016/04/2012-70.pdf S.498 (data zvernennya: 20.05.2022).
8. Cirlot J. E. A Dictionary of Symbols. London: Taylor & Francis e-Library, 2001. URL: <https://www.academia.edu/7141304/pdf> (data zvernennya: 15.05.2022).
9. Protas A. (2001). Online Dictionary of Symbolism, 2001. URL: <http://www.umich.edu/~umfandsf/symbolismproject/symbolism.html/pdf>. (data zvernennya:10.05.2022).

Ішук Мирослава Миколаївна, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики національного університету «Львівська політехніка» (Україна).

Ishchuk Myroslava, Senior lecturer of the Applied Linguistics Department of Lviv Polytechnic National University (Ukraine).

Янісів Михайло Петрович, доцент кафедри прикладної лінгвістики національного університету «Львівська політехніка» (Україна).

Yanisiv Mykhailo, Associate Professor of the Applied Linguistics Department of Lviv Polytechnic National University (Ukraine).

Стаття надійшла: 11.10.2022

Статтю прийнято до друку: 18.10.2022